

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد



۲۰۲۴/۱۱/۰۸

ولي الله ملكزی

اسماعیل شاهد: کوم پښتون چې خان افغان نه گڼي، هغه پښتون نه دی



ملکزی

اسماعیل شاهد

که څوک د اویا میلیونونه پښتنو په منځ کې اسماعیل شاهد د دوو توکمرو پېرنگیانو، چارلي چاپلن او مستر بین سره په یوه تله وتلي، نو ښايي غاړه به یې بنده نه شي. دا ۷۳ کلن بی جوري هنرمند، د کوزي پښتونخوا په چارسدې کې زېږېدلی، FA (د ښکلو هنرونو) کالج یې لوستي او په خټه اتمانزی دی. دوه ودونه یې کړي، درې زامن درې لوني لري او د درویشتم لمسیانو ترڅنګ، درې کړوسي هم لري. د ۲۷ کالو لپاره یې د پېښور د DC (مرستیال کمشنر) په دفتر کې ماموریت کړی او پلار یې د پېښور عدلي محکمې په انګرې کې چې کچری نومېږي، د چاي او خوراک کانتین درلود.

د پښتو دغه منلی کومیدین او ځلېدلی ستوری چې مور ټول د هغه له نوم، اداکارۍ او ډرامو سره اشنا یو، له تیرو څو اوښو راهیسي د کاناډا او امریکا ځینو ایالتونو ته هنري سفرونه لري.

تیره شپه، د کالپورنیا د سانفرانسیسکو په سیمې کې د ځینو دوستانو له خوا ماښامنی ته رابلل شوي وو. ما هم د لومړي ځل لپاره له نژدې څخه ولیدلو چې ډېر متواضع، با خدا او کلیوال انسان دی. دا ښاغلی نه یواځې د شیشه اي پردې او سټیج په سر د نندارچیانو په مخونو او شونډو موسکا راولي، بلکې په حجرې او ډبرې کې هم هڅه کوي چې د کورښو عاطفه را وپاروي، شعور یې وټخوي او د نغري گرد چاپېره خلک ښه وڅنډوي.

د شهید سردار محمد داود، ډاکټر نجیب الله او حامد کرزي سره د ملاقاتونو، د لوېدیځې نړۍ د ښکلاوو او لاس انجلس کې د هالیوډ د نړۍ والي ستودیو له خورو خاطر وروسته بې زما د دې پوښتنې په ځواب کې چې د خندا او موسکا دا هنر دې له چا زده کړې دي؟ داسې وویل: (دا یوه الهي ورکړه ده، زه په دې فن کې هیڅ استاد نه لرم. البته د شوکت علي، مسعود احمد شاه، عزیز اعجاز، فرمان الله خان او صلاح الدین په څېر تکړه ډاکټرانو او پروډوسرانو څخه مې ډېرڅه زده کړي او زه یې پورې یم. د پلار په ژوند کې ما د هیڅ ډول هنري فعالیت جُرئت نه درلود؛ د هغه له وفات وروسته په ۱۹۷۷م کال کې د پېښور راډیو سټیشن ته لارم چې که وکولای شم یوه سندره ثبت کړم. خو هلته راته د تمثیل سنت او وړاندیز وشو؛ دا لړۍ هماغه دم پېل شوه او تردې دمه روانه ده. که چېرې زما ټلويزیوني ډرامې، Telefilm (ټلويزیوني لنډ فلمونه) او د سټیج نندارې حساب شي، نو ممکن شمېر به یې په زرگونو وي، خو د پښتو سپنمايي فلمونو شمېر مې له اتو زیات نه دی).

ما ورڅخه پوښتنه وکړه چې آیا فکر نه کوي د دغو فلمونو او ډرامو ژبه او د هنرمندانو نازیا حرکتونه د پښتنو دروند او حیاناګ کلتور ته د گټې په ځای تاوان رسوي؟ داسې ځواب یې راکړ: (بالکل، ستاسو خبره ټیک ده چې د پښتنو د رسمونو، شملو او هیلو انځور په کې تر ډیره ځایه نه مراعت کیږي. خو اصلي خبره د فلمونو او شوگانو د جوړونکو ده. دوی هغه څه لیدونکو ته وړاندې کوي چې هم خپلې مصرف شوي پېسې بېرته ترلاسه کړي او هم نورې وگټي. زه شخصاً په هغو ډرامو او تیاترونو کې کار نه کوم چېرته چې د کورنیو ځرمت په پام کې نه نیول کیږي). نوموړی مني

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

چې د پښتو ډرامو کیفیت او معیار د پخوا په څېر خونډور نه دی پاتې او د کورنۍ له بنځینه غړو سره د ځینو ډرامو یوځای لیدل اوس گران شویږي.

اسماعیل شاهد د ډرامو د متن او نوعیت په اړه وایي: (ما یوه ډرامه هم پخپله نه ده لیکلې، ولې ډېر کله مې په متن کې ادلون بدلون راوستې، مناسبې مکالمې مې لیکلې دي او هدایتکاري مې هم ډېره کړېده. د ارواښاد ډاکټر محمد اعظم اعظم په قلم لیکل شوي ډرامه سترې مه شئ، همدارنگه شرط، دوه دوه پنځه، جادوگر او ملنګی هغه ډرامې دي چې بیخي ډیرې کتل شوي دي. د ميم زرما ټلويزیوني ډرامه چې بیا اردو ته وژباړل شوه، زما د ویاړ ډرامه چې د پاکستان د ولسمشر له خوا ما ته د غوره کردار د اجراء کولو له مخې جایزه راکړل شوه، دا زما یوه له تاریخي ډرامو څخه گڼل کیږي). د دې ځانگړې مرکې په پای کې مې اسماعیل شاهد وپوښته چې د پښتنو غوڅ اکثریت د ښکلو هنرونو ټول ژانرونه خوښوي، خو پیکه اړخ یې دا دی چې د خپلو هنرمندانو چندان قدر نه کوي او په بازاری لهجې یې یادوي. نو آیا ته کله له داسې کوم ځورونکي برخورد سره مخ شوي یې؟ ځواب یې څرگند او دا ډول وو: (نه ملکزۍ صېب نه، زه هیڅکله له دغسې ناخوالي چلند سره نه يم مخ شوی. زه په خپلو ولسونو ډېر گران يم، هر چېرې چې تللی يم دوی زه نازولی يم، الله دې د دوی قدر وکړي. خو زه دلته له ټولو پښتنو څخه یوه هیله او غوښتنه لرم چې په خلکو! د الله او رسول په خاطر یو اتفاق شئ او دا ژبه مو ژبه کړئ. بله دا چې زه سیاسي سړی نه يم مگر دا یوه خبره ښه په صفا ټکو کې کوم: هر پښتون چې په هرځای کې دی او هغه خپل ځان افغان نه گڼي، نو هغه د سره پښتون نه دی).

یادونه: په مننې سره، که لوستونکي وخت او علاقه لري، نو کولای شي د ملکزې نورې لیکنې او څیړنې د هغه په فیسبوک، لنکد ان او د یوتیوب په چینل کې ولولي او وگوري؛ ادرس یې دا دی: **Wali Malakzay**

[د لیکوال نورې لیکنې په دی لینک کې ولولئ](#)

د پاڼو شمېره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ